

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

26 iunie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată, în componența:

Președinte – Țurcan Anatolie,
Judecători – Eremciuc Ghenadie, Roic-Botezatu Lilia,

judecând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul declarat de către avocatul Dudulica Liubomir în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2023, în cauza penală în privința lui,

Butuc Aurel xxxxx, născut la xxxxx.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 10.11.2020 – 07.12.2020;

Instanța de apel: 18.01.2021 – 18.05.2023;

Instanța de recurs: 27.09.2023 – 26.06.2024.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Hâncești, sediul Central din 07 decembrie 2020, cauza fiind examinată în conformitate cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală și art.82 Cod penal, Butuc Aurel a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.27, 248 alin.(3) Cod penal, stabilindu-i-se o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Butuc Aurel a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.290 alin.(1) Cod penal și în conformitate cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală și art.82 Cod penal, i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Potrivit art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor aplicate, i s-a stabilit inculpatului Butuc Aurel o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu executarea pedepsei într-un penitenciar de timp semiînchis.

În conformitate cu prevederile art.90 Cod penal, a fost suspendată condiționat executarea pedepsei cu închisoarea stabilită lui Butuc Aurel, cu stabilirea unui termen de probă de 2 (doi) ani, obligându-l pe condamnat: să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent; să participe la toate programele de consiliere.

Termenul executării pedepsei lui Butuc Aurel, urmând a fi calculat din data pronunțării prezentei sentinței - 07.12.2020, cu includerea în termenul de pedeapsă a duratei aflării lui în stare de arest preventiv începând cu 03.09.2020, ora:09.20, până la data pronunțării prezentei sentințe -07.12.2020.

Măsura preventivă sub formă de arest preventiv aplicată în privința lui Butuc Aurel, s-a dispus de a fi încetată de drept, cu eliberarea acestuia imediată de sub arest din sala de judecată.

S-a aplicat inculpatului măsura de constrângere sub formă de obligarea de a se prezenta la instanță până la definitivarea sentinței.

S-a încasat din contul inculpatului Butuc Aurel în beneficiul bugetului de stat, suma de 4 200 lei, cu titlu de cheltuieli suportate la efectuarea expertizei judiciare balistice.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

1.1 Prin Încheierea Judecătorei Hâncești, sediul Central din 07 decembrie 2020, s-a corectat eroarea admisă în partea dispozitivă a sentinței judecătorei Hâncești x din 07 decembrie 2020, de condamnare a lui Butuc Aurel de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.27, 248 alin.(3) și art.290 Cod penal, și anume prin indicarea corectă a prevederilor „art.290 alin.(1) Cod penal” și nu cum este indicat greșit prevederile „art.290 Cod penal cu omisiunea alineatului”.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Butuc Aurel la data de x aproximativ la ora: x, deplasându-se cu un mijloc de transport nestabilit până la moment în perimetrul zonei de frontieră segmentul de frontieră x din s. x, fiind implicat în trafic ilicit cu arme de foc și muniții aferente, deținând ilegal asupra sa un pistol cu nr. x, ridicat la 03.09.2020 care potrivit concluziei raportului de expertiză judiciară balistică nr.34/12/1-R-3388 din 01.10.2020 pistolul cu nr. x se referă la categoria armelor de foc letale cu țeavă lisă scurtă, cu lovitură centrală de calibrul 9x19.

Este modificat din pistolul cu lovitură centrală, cu țeavă scurtă, ghintuită, de calibrul 9x19 mm, de model „CZ 75 D COMPACT”, confecționat industrial la întreprinderea ”Ceska zbrojovka a. s. Uhersky Brod” în anul 2012, prin lichidarea mecanică a ghinturilor din canalul țeavii și atașarea prin sudare la retezătura din fașă a unui fragment de țeavă cu lungimea de 18 mm, de calibrul 9 mm cu canalul cu șase ghinturi cu sensul spre dreapta, ce are filet exterior pe o lungime de 100 mm. Pistolul ”CZ 75 D COMPACT” cu nr. x este util de tragere. (14 cartușe) ridicate la 03.09.2020 se referă la categoria muniției letale, sunt cartușe de calibrul 9x19 mm (9mm Luger, 9mm Parabellum) pe care le transporta asupra sa, nedeținând permis de port armă corespunzător conform prevederilor art.14 alin.(3) pct. c) al Legii nr.130 din 08.06.2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă care stabilește: „Arma prevăzută la alin.(1) poate fi purtată numai de titularul permisului corespunzător, cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

a) să fie asigurată în cazul în care, în condiții de uzină, este prevăzut să aibă piedică de siguranță și să nu fie armată;

b) să stea în permanență introdusă în toc, în loc ascuns vederii, cu excepția situațiilor în care persoana este autorizată, potrivit legii, să o aplice;

c) să se afle în permanență numai asupra sa și să nu fie transmisă în nicio formă unor alte persoane, cu excepția armurierilor, organelor de poliție competente, precum și a personalului abilitat prin lege să păstreze și să asigure securitatea temporară a armelor la intrarea în instituțiile publice, în mijloacele de transport naval sau aerian, în alte locuri unde portul armei este interzis prin lege;

d) să fie însoțită de documentul care atestă dreptul de port și de folosire, acționând cu scopul trecerii armei și a munițiilor ilegal peste frontiera vamală a Republicii Moldova, eludând controlul de frontieră pe segmental zonei verzi a frontierei amplasată de-a lungul frontierei pe uscat, prin ocolirea postului de frontieră x ce asigură trecerea autorizată peste frontiera de stat a persoanelor, mărfurilor și a mijloacelor de transport, a încercat să transporte ilegal peste frontiera de stat arma și munițiile indicate pe care le avea asupra sa, însă din motiv că a fost depistat de angajații IGPF a MAI în perimetrul zonei de frontieră, în circumstanțele independente de voința sa nu și-a dus până la capăt intențiile criminale.

În așa mod, prin acțiunile sale intenționate, Butuc Aurel Vladimir a comis ”*Tentativa de trece peste frontiera vamală a Republicii Moldova a armamentului și a munițiilor, eludându-se controlul vamal*” adică infracțiunea prevăzută de art.27, 248 alin.(3) Cod penal.

Tot el, pe parcursul unei perioade nestabilite de timp până la x, aproximativ la ora x min, aflându-se în perimetrul zonei de frontieră segmental de frontieră x din s. x, acționând intenționat și ilegal, fiind implicat în trafic ilicit cu arme de foc și muniții aferente, a deținut

asupra sa un pistol cu nr. x, ridicat la x care potrivit concluziei raportului de expertiză judiciară balistică nr.34/12/1-R-3388 din 01.10.2020 pistolul cu nr. x se referă la categoria armelor de foc letale cu țeavă lisă scurtă, cu lovitură central de calibrul 9x19 mm. Este modificat din pistolul cu lovitură centrală, cu țeavă scurtă, ghintuită, de calibrul 9x19 mm, de model "CZ 75 D COMPACT", confecționat industrial la întreprinderea "Ceska zbrojovka a. s. Uhersky Brod" în anul 2012, prin lichidarea mecanică a 4 ghinturilor din canalul țeavii și atașarea prin sudare la retezătura din fașă a unui fragment de țeavă cu lungimea de 18 mm, de calibrul 9 mm cu canalul cu șase ghinturi cu sensul spre dreapta, ce are filet exterior pe o lungime de 100 mm. Pistolul "CZ 75 D COMPACT" cu nr. x este util de tragere. (14 cartușe) ridicate la x se referă la categoria muniției letale, sunt cartușe de calibrul 9x19 mm (9mm Luger, 9mm Parabellum) pe care le transporta asupra sa, nedeținând permis de port armă corespunzător conform prevederilor art.14 alin.(3) pct. c) al Legii nr.130 din 08.06.2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă care stabilește: „Arma prevăzută la alin.(1) poate fi purtată numai de titularul permisului corespunzător, cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

a) să fie asigurată în cazul în care, în condiții de uzină, este prevăzut să aibă piedică de siguranță și să nu fie armată;

b) să stea în permanență introdusă în toc, în loc ascuns vederii, cu excepția situațiilor în care persoana este autorizată, potrivit legii, să o aplice;

c) să se afle în permanență numai asupra sa și să nu fie transmisă în nicio formă unor alte persoane, cu excepția armurierilor, organelor de poliție competente, precum și a personalului abilitat prin lege să păstreze și să asigure securitatea temporară a armelor la intrarea în instituțiile publice, în mijloacele de transport naval sau aerian, în alte locuri unde portul armei este interzis prin lege;

d) să fie însoțită de documentul care atestă dreptul de port și de folosire.

În așa mod, prin acțiunile sale intenționate, Butuc Aurel a comis infracțiunea prevăzută de art.290 alin.(1) Cod penal, pe semnele: *Purtarea, păstrarea, armelor de foc și a munițiilor fără autorizația corespunzătoare.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura raionului Hâncești, Scutelnic Ovidiu prin care a solicitat, casarea sentinței în partea aplicării prevederilor art.90 Cod penal, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Butuc Aurel să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.art.27, 248 alin.(3), 290 alin.(1) Cod penal și a-i stabili o pedeapsă după cum urmează: Conform prevederilor art.27, 248 alin.(3) Cod penal, a-i stabili lui Butuc Aurel pedeapsa sub forma de închisoare pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Conform prevederilor art.290 alin.(1) Cod penal, a-i stabili lui Butuc Aurel pedeapsa sub forma de închisoare pe un termen de 1 an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Conform prevederilor art.84 Cod penal, prin cumul total al pedepselor aplicate, a-i stabili pedeapsa definitiv în privința lui Butuc Aurel sub forma de închisoare pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

3.1 În motivarea cererii de apel procurorul a invocat că:

- sentința este ilegală privitor la aplicarea pedepsei prin prisma art.90 Cod penal, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea;

- în cadrul examinării cauzei penale inculpatul Butuc Aurel nu a manifestat căința activă ci doar s-a limitat la recunoașterea integrală a vinovăției;

- instanța de judecată urma să rețină relevante asemenea circumstanțe cum sunt condamnarea anterioară a inculpatului Butuc Aurel pentru infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave în baza art.283, 188 alin.(4), 39, 40 Cod penal, pentru care acesta a fost condamnat definitiv prin Decizia CSJ din 08.02.2010 la o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 15 ani și eliberat condiționat înainte de termen cu 2 ani 11 luni și 17 zile în baza hotărârii Judecătoriei sect. Râșcani din 08.04.2014;

- instanța de judecată urma să rețină o asemenea circumstanță importantă cum este scopul pedepsei penale care în acest caz fiindu-i stabilit lui Butuc Aurel o pedeapsă cu suspendarea condiționată acesta nu va conștientiza caracterul social periculos al faptelor incriminate, iar aflarea în continuare în stare de libertate poate genera consecințe grave nefiind sentința nominalizată una ce ar avea un caracter educativ și de prevenție ceea ce indică la neatingerea scopului pedepsei penale prin acordarea posibilității executării pedepsei fără a fi efectiv privat de libertate cu suspendarea condiționată a executării pedepsei odată ce deja o pedeapsă mai aspră anterior fiind aplicată în privința lui Butuc Aurel nu a atins scopul prevenției și preîntâmpinării săvârșirii unor alte infracțiuni de către inculpat;

- instanța de judecată a admis o eroare gravă la capitolul individualizării și aplicării unei pedepse cu suspendarea condiționată odată ce a fost deja o asemenea pedeapsă aplicată anterior în privința inculpatului care ulterior ce a ispășit o pedeapsă privativă de libertate a continuat să comită o serie de infracțiuni inclusiv infracțiuni grave cu utilizarea armelor și munițiilor îndreptate inclusiv spre securitatea economică a statului și anume ce ține de tentativa de trecere prin contrabandă a armelor și munițiilor cât și nemijlocit infracțiuni din capitolul infracțiuni contra securității publice și a ordinii publice ceea ce conturează riscul ca și pe viitor persoana Butuc Aurel să săvârșească infracțiuni analogice ce ar putea cauza daune majore și riscuri înalte pentru securitatea și ordinea de drept;

- aplicarea în privința lui Butuc Aurel a unei sancțiuni cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu are un efect distructiv în ce privește practicile negative, nu este de natură să asigure prevenția specială s-au prevenția generală, ori deja o pedeapsă privativă de libertate fiind aplicată pe o durată îndelungată în privința lui Butuc Aurel a demonstrat că nu a fost suficient de eficientă pentru a preîntâmpina recidiva în cazul acestuia ori deja o asemenea sancțiune cu este cea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei se dovedește a fi una ineficientă care nu creează sentimentul de responsabilitate și reeducă în conștiința făptuitorului responsabilitatea față de anumite valori sociale cum ar fi ordinea și securitatea publică;

- la individualizarea pedepsei, de către instanța de judecată, neîntemeiat au fost aplicate prevederile art.90 Cod penal, odată ce, conform dispoziției normei penale enunțate instanța este obligată să indice motivele condamnării cu suspendare condiționată motivând în acest sens necesitatea aplicării prevederilor art.90 Cod penal, însă instanța în acest caz s-a limitat doar la aprecierea drept suficientă a aplicării unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării închisorii fiind reținut un unic motiv pentru care a fost fixat un termen de probă faptul că aplicarea unei pedepse cum este cu închisoarea reală ar fi una prea aspră fiind prin urmare în acest sens neglijat de către instanța de judecată faptul că o asemenea concluzie contravine vehement cu scopul pedepsei penale cât și a tuturor circumstanțelor în ansamblu reieșind din perspectiva ineficienței pedepsei penale stabilite cu suspendarea condiționată și a posibilității în continuare a persoanei condamnate cu suspendarea condiționată să atenteze la valori sociale ocrotite de stat;

- aplicând o pedeapsă penală cu stabilirea unui termen de probă inculpatului, instanța de judecată a omis scopul întregii reglementări penale și în special a pedepsei penale și anume acela de prevenție specială și prevenție generală pe care urmează al oferi o pedeapsă penală aplicată în privința inculpatului, iar în cazul concret atâta timp cât inculpatul i-a fost aplicată o pedeapsă penală cu suspendarea condiționată a executării, acesta nu va conștientiza caracterul grav al acțiunilor sale cât și consecințele negative create prin săvârșirea sistematică a infracțiunilor;

- prevederile art.90 Cod penal au fost aplicate ilegal contrar prevederilor cadrului normativ și anume a alin.(4) care stabilește că: Persoanelor care au săvârșit infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum și în cazul recidivei periculoase sau deosebit de periculoase, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu se aplică; - prin urmare, aplicarea în privința inculpatului Butuc Aurel a unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării pedepsei este neîntemeiată și ilegală ori inculpatul Butuc Aurel a fost

eliberat condiționat înainte de termen cu 2 ani 11 luni și 17 zile în baza Hotărârii Judecătorei sect. Rîșcani la data de 08.04.2014, ori, la momentul comiterii infracțiunii adică la 03.09.2020, acesta dispunea de antecedente penale nestinse fapt ce indică la ilegalitatea sentinței contestate ori în acest caz nu era posibil aplicarea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare;

- Butuc Aurel anterior a fost condamnat în baza prevederilor art.188 alin.(4) și art.283 Cod penal, care reprezintă infracțiuni excepțional de grave iar în contextul prevederilor art.111 alin.(21) lit. j) Cod penal, se consideră ca neavând antecedente penale persoanele condamnate la închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni excepțional de grave - dacă au expirat 10 ani după executarea pedepsei. Potrivit prevederilor art.111 alin.(2) Cod penal, dacă condamnatul, în modul stabilit de lege, a fost liberat înainte de termen de executarea pedepsei sau partea neexecutată a pedepsei i-a fost înlocuită cu o pedeapsă mai blândă, termenul stingerii antecedentelor penale se calculează pornindu-se de la termenul real al pedepsei executate, din momentul liberării de executarea pedepsei principale și complementare;

- instanța în mod inexplicabil și contrar recomandărilor CSJ enunțate supra în prezența stării de recidivă deosebit de periculoasă a admis posibilitatea reeducării și corijării condamnatului prin aplicarea față de acesta a unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării pedepsei fapt ce contravine expres prevederilor art.90 Cod penal. Instanța de judecată era obligată să rețină că inculpatul a săvârșit un concurs de infracțiuni inclusiv o infracțiune gravă în prezența stării de recidivă deosebit de periculoasă acestea fiind circumstanțe care denotă incorectitudinea aplicării prevederilor art.90 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2023, s-a admis apelul declarat de procuror, s-a casat sentința parțial, inclusiv din oficiu, în temeiul art.409 alin.(2) Cod de procedură penală și s-a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Butuc Aurel a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.27, 248 alin.(3) Cod penal și art.290 alin.(1) Cod penal, urmând să execute pedeapsa definitivă în formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, stabilită prin sentința Judecătorei Hâncești, sediul Central din 07 decembrie 2020 în modul următor:

Conform art.90¹ alin.(1) și (3) Cod penal, pedeapsa stabilită lui Butuc Aurel, s-a suspendat parțial, astfel prima perioadă de 2 (doi) ani din pedeapsă urmând a fi executată în penitenciar de tip semiînchis, iar restul pedepsei de 2 (doi) ani, s-a suspendat condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 (doi) ani.

Conform art.90 alin.(6) lit. a) Cod penal, s-a obligat Butuc Aurel în perioada executării părții de pedeapsă suspendată condiționat să nu-și schimbe domiciliul sau reședința fără consimțământul organului competent.

Termenul executării pedepsei cu închisoarea de către Butuc Aurel Vladimir, urmând a fi calculat din momentul reținerii acestuia de către organele competente.

S-a inclus în termenul executării pedepsei cu închisoarea de către Butuc Aurel, perioada aflării în arest preventiv de la 03 septembrie 2020 până la 07 decembrie 2020.

S-a constatat faptul detenției inculpatului Butuc Aurel în Penitenciarul nr. 13 Chișinău în calitate de prevenit, în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în perioada de la 11.09.2020-07.12.2020, timp de 87 zile.

S-a redus pedeapsa definitivă stabilită lui Butuc Aurel prin prezenta decizie, cu 87 de zile pentru detenția în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, timp de 87 de zile.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

În rest, sentința a fost menținută.

4.1 În motivarea soluției, instanța de apel a statuat că, prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator

administrat. Prima instanță corect și justificat și-a motivat soluția sub aspectul recunoașterii vinovăției inculpatului Butuc Aurel în comiterea infracțiunilor prevăzute la art.27, 248 alin.(3) Cod penal și art.290 alin.(1) Cod penal, luând în considerație probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală, cu respectarea prevederilor art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului în comiterea faptelor și prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunilor incriminate.

Instanța de apel a specificat că, vinovăția inculpatului Butuc Aurel în comiterea infracțiunilor imputate se confirmă nu doar prin declarațiile de recunoaștere a vinovăției, dar și prin cumulul probelor administrate, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, cum ar fi: declarațiile martorului Halipii Denis (f.d.113); declarațiile martorului Nani Alexey (f.d.114); proces verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii (f.d.8); proces-verbal de cercetare la fața locului din 03.09.2020, prin care au fost fixate și ridicate obiecte relevante pentru examinarea și cercetarea cauzei penale (f.d.9-11); proces verbal de ridicare din data de 03.09.2020, prin care s-a dispus ridicarea de la Butuc Aurel x pistolul de model „CZ 75 D COMPACT” calibrul 9x19 mm, cu nr. x (f.d.22); proces verbal de percheziție corporală efectuată asupra lui Butuc Aurel (f.d.36-37); proces verbal de percheziție efectuat la domiciliul cet. Butuc Aurel efectuat la data de 03.09.2020 (f.d.51-53); proces verbal de examinare a obiectului din data de 04.09.2020, a pistolului de model CZ 75 D COMPACT calibrul 9x19 mm (f.d.111); Raportul de expertiză judiciară balistică nr.34/12/1-R-3388 din 01.10.2020 (f.d.119-125); Ordonanța privind recunoașterea obiectelor drept corp delict și anexarea lor la cauza penală (f.d.130)

Instanța de apel apreciind probele pe cauza penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând concomitent argumentele din rechizitoriu în raport cu probele cercetate în cadrul ședinței de judecată, a conchis că învinuirea adusă inculpatului Butuc Aurel este întemeiată. Acțiunile lui Butuc Aurel just au fost încadrate în dispozițiile art.27, 248 alin.(3) Cod penal și art.290 alin.(1) Cod penal.

Instanța de apel a reținut că legalitatea și temeinicia sentinței este contestată cu apel de către partea acuzării, doar în latura ce privește individualizarea pedepsei penale aplicate în privința inculpatului Butuc Aurel.

Astfel, instanța de apel menționând prevederile art.61 alin.(1), 75 alin.(1) Cod penal, a conchis că pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Totodată, instanța de apel a reținut că în ședința de judecată a primei instanțe, inculpatul Butuc Aurel a înaintat o cerere prin care a solicitat aplicarea prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021.

Instanța de apel a atestat că în privința inculpatului Butuc Aurel nu e posibil de aplicat prevederile Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021, conform art. (6) a acestei Legi, alin.(1) lit. a) Prevederile art.1–5 nu se aplică persoanei condamnate la detențiune pe viață sau a cărei pedeapsă capitală a fost comutată în pedeapsă cu închisoare ori în pedeapsa detențiunii pe viață și care a executat mai puțin de 25 de ani de închisoare; persoanei bănuite, învinuite, inculcate sau condamnate care a fost condamnată anterior pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, executând în tot sau în parte pedeapsa cu închisoare; or conform revendicării, inculpatul Butuc Aurel a fost condamnat anterior prin Decizia CSJ din 08.02.2010 în baza art.283, 188 alin.(4), 39, 40 Cod penal la

privațiune de libertate pe un termen de 15 ani și eliberat condiționat înainte de termen cu 2 ani 11 luni și 17 zile în baza hotărârii Judecătorei sect. Rîșcani din 08.04.2014.

Potrivit art.(6) alin.(1) lit. d) al aceleiași Legi, prevederile art.1–5 nu se aplică persoanei: bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru una dintre infracțiunile prevăzute la următoarele articole din Codul penal nr. 985/2002: art.135–139, art.140 alin.(2), art.140¹–145, art.151, art.158 alin. (2)–(4), art.160 alin.(3), art.164 alin.(2) și (3), art.165, art.166 alin.(2) și (3), art.166¹ și 167, art.168 alin.(2) și (3), art.169 alin.(2), art.171 și 172, art.174–175¹, art.179 alin.(3), art.181², art.183 alin.(2), art.186 alin.(5), art.187 alin.(2)–(5), art.188, art.189 alin.(2)–(6), art.190 alin.(5), art.191 alin.(5), art.196 alin.(4), art.201¹, art.205 și 206, art.208–209, art.211 alin.(2), art.212 alin.(2)–(4), art.213, art.216 alin.(3), art.217 alin.(4), art.217¹ alin.(3) și (4), art.217³, art.217⁴ alin.(2) și (3), art.217⁶, art.219 alin.(2), art.220 alin.(2) și (3), art.236 și 237, art.238 alin.(2), art.239 alin.(2), art.239¹ și 239², art.240 alin.(3) și (4), art.243 și 244, art.245–246¹, art.247 alin.(2), art.248 alin.(3)–(7), art.248¹ și 248², art.252 alin.(2)–(4), art.257 și 258, art.260¹–261¹, art.264 alin.(2)–(6), art.264¹, art.275, art.278–280, art.282–286, art.289–289³, art.292, art.295 alin.(1)–(6), art.295¹ alin.(1) și (2), art.295² alin.(1)–(3), art.303–315, art.322 alin.(2)–(6), art.324–329, art.330², art.332–335¹, art.337–343, art.344 alin.(2), art.345, art.347, art.349, art.352 alin.(3), art.360, art.362¹ alin.(3), art.365 alin.(2) și (3), art.368 alin.(2), art.369 alin.(3), art.370 alin.(2) și (3), art.385–388.

Totodată, conform informațiilor privind trecutul infracțional al inculpatului Butuc Aurel, se constată că, acesta a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii deosebit de grave prevăzute de art.283 Cod penal și a art.188 alin.(4) Cod penal, acțiuni recalificate prin Hotărârea Curții Supreme de Justiție emisă în data de 08 februarie 2010, în baza căreia ultimului i-a fost aplicată pedeapsă definitivă de 15 (cincisprezece) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. În baza Deciziei Curții de Apel Chișinău, emise în data de 08 aprilie 2014, inculpatul Butuc Aurel x a fost eliberat condiționat înainte de termen de la executarea pedepsei cu 2 (doi) ani 11 (unsprezece) luni și 17 (șaptesprezece) zile.

Cu privire la pedeapsa aplicabilă inculpatului Butuc Aurel, instanța de apel a reținut că, inculpatul Butuc Aurel a comis două infracțiuni dintre care una se califică ca fiind mai puțin gravă, respectiv gravă, careva circumstanțe agravante sau atenuante în privința inculpatului nu au fost stabilite. Astfel, prima instanță în mod întemeiat nu a reținut în calitate de circumstanță atenuantă recunoașterea vinovăției de către inculpat, or judecarea cauzei penale a avut loc în baza probelor administrate la urmărirea penală, care are ca premisă recunoașterea faptelor indicate în rechizitoriu, astfel în acest caz pedeapsa care urmează a fi aplicată inculpatului a fost stabilită în conformitate cu art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, care stabilește o pedeapsă redusă, luându-se în considerație recunoașterea faptelor. Iar reținerea în calitate de circumstanță atenuantă și recunoașterea vinovăției ar fi însemnat acordarea unei bivalențe juridice uneia și aceleiași circumstanțe.

Instanța de apel a constatat că, infracțiunea imputată lui Butuc Aurel prevăzută de art.27, 248 alin.(3) Cod penal nu a fost dusă până la capăt, fapt pentru ce a și fost încadrată ca tentativă de trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a armamentului și a munițiilor, eludându-se de controlul vamal, conform prevederilor art.27 Cod penal. Or, potrivit art.27 Cod penal, se consideră tentativă de infracțiune acțiunea sau inacțiunea intenționată îndreptată nemijlocit spre săvârșirea unei infracțiuni dacă, din cauze independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a produs efectul. Conform art.81 alin.(3) Cod penal, mărimea pedepsei pentru tentativă de infracțiune ce nu constituie o recidivă nu poate depăși trei pătrimi din maximum celei mai aspre pedepse prevăzute la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod pentru infracțiunea consumată.

Respectiv, cu aplicarea prevederilor sus menționate ale articolului 364¹ alin.(8) Cod procedură penală, limitele pedepsei stabilite cu închisoare pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.27, 248 alin.(3) Cod penal, pedeapsa nu poate fi mai mare decât 4 ani și mai

mică decât 2 ani și 8 luni; limitele pedepsei stabilite cu închisoare pentru infracțiunea comisă și prevăzută de art.290 Cod penal nu poate depăși 2 ani și nu poate fi mai mică decât 3 luni.

Referitor la individualizarea pedepsei în privința inculpatului Butuc Aurel, instanța de apel a reținut și faptul că potrivit prevederilor art.82 alin.(2) Cod penal: „Mărimea pedepsei pentru recidiva periculoasă și deosebit de periculoasă nu poate fi mai mică de o treime din maximul pedepsei prevăzute la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod. În cazul în care sânt stabilite numai circumstanțe atenuante, instanța poate stabili pedeapsa în limitele prevăzute pentru infracțiune în Partea specială a prezentului cod. În corespundere cu art.34 alin.(1) Cod penal, se consideră recidivă comiterea cu intenție a uneia sau mai multor infracțiuni de o persoană cu antecedente penale pentru o infracțiune săvârșită cu intenție. Conform art.34 alin.(2) lit. b) Cod penal, recidiva se consideră periculoasă: dacă persoana anterior condamnată pentru o infracțiune intenționată gravă sau deosebit de gravă a săvârșit din nou cu intenție o infracțiune gravă, deosebit de gravă sau excepțional de gravă. Potrivit art.110 Cod penal, antecedentele penale reprezintă o stare juridică a persoanei, ce apare din momentul rămânerii definitive a sentinței de condamnare, generând consecințe de drept nefavorabile pentru condamnat până la momentul stingerii antecedentelor penale sau reabilitării. La fel, în temeiul art.111 Cod penal, alin.(1) Se consideră ca neavând antecedente penale persoanele: i) condamnate la închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni deosebit de grave – dacă au expirat 8 ani după executarea pedepsei. Deci, potrivit alin.(2) art.111 Cod penal, dacă condamnatul, în modul stabilit de lege, a fost liberat înainte de termen de executarea pedepsei sau partea neexecutată a pedepsei i-a fost înlocuită cu o pedeapsă mai blândă, termenul stingerii antecedentelor penale se calculează pornindu-se de la termenul real al pedepsei executate, din momentul liberării de executarea pedepsei principale și complementare.

În acest sens, instanța de apel a reținut că, relevant este faptul că inculpatul Butuc Aurel a fost condamnat anterior pentru comiterea unor infracțiuni deosebit de grave și anume pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art.283 Cod penal și a art.188 alin.(4) Cod penal, acțiuni recalificate prin Hotărârea Curții Supreme de Justiție emisă în data de 08 februarie 2010, în baza căreia ultimului i-a fost aplicată pedeapsă definitivă de 15 (cincisprezece) ani închisoare. Ulterior, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 aprilie 2014, Butuc Aurel a fost eliberat condiționat de executarea pedepsei înainte de termen.

Așadar, inculpatul Butuc Aurel a comis infracțiunea prevăzută de art.27, 248 alin.(3) Cod penal la data de 03.09.2020 și care face parte din categoria infracțiunilor grave conform prevederilor art.16 Cod penal, iar stingerea antecedentelor penale a ultimului pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art.283 Cod penal și a art.188 alin.(4) Cod penal, conform prevederilor art.111 Cod penal, urma să fie la expirarea a 8 ani - în anul 2022.

Instanța de apel a stabilit că, Butuc Aurel având antecedente penale nestinse și fiind condamnat la 08 februarie 2010, pentru o infracțiune intenționată deosebit de gravă a săvârșit la 03.09.2020 din nou cu intenție o infracțiune gravă prevăzută de art.27, 248 Cod penal, săvârșind în așa mod o recidivă periculoasă. Potrivit art.82 Cod penal, privind aplicarea pedepsei penale în cazul recidivei deosebit de periculoase și art.364¹ Cod de procedură penală, instanța corect i-a stabilit inculpatului Butuc Aurel, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.27, 248 alin.(3) Cod penal, o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3(trei) ani, cu executarea pedepsei într-un penitenciar de timp semiînchis.

Având în vedere prevederile art.82 Cod penal, privind aplicarea pedepsei penale în cazul recidivei deosebit de periculoase și art.364¹ Cod de procedură penală, instanța i-a stabilit inculpatului Butuc Aurel, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.290 alin.(1) Cod penal, o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1(unu) ani, cu executarea pedepsei într-un penitenciar de timp semiînchis. În corespundere cu prevederile art.84 alin.(1) Cod penal, dacă o persoană este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni fără să fi fost condamnată pentru vreuna din ele, instanța de judecată, pronunțând pedeapsa pentru

fiecare infracțiune aparte, stabilește pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul, total sau parțial, al pedepselor aplicate, dar pe un termen nu mai mare de 25 de ani de închisoare, iar în privința persoanelor care nu au atins vârsta de 18 ani și a persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care nu au mai fost condamnate pe un termen nu mai mare de 12 ani și 6 luni. În cazul în care persoana este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multe infracțiuni ușoare și/sau mai puțin grave, pedeapsa definitivă poate fi stabilită și prin absorbirea pedepsei mai ușoare de pedeapsa mai aspră.

Reieșind din cele menționate supra, deoarece inculpatul Butuc Aurel a comis o infracțiune prevăzută de art.27, 248 alin.(3) Cod penal și o infracțiune prevăzută de art.290 alin.(1) Cod penal, prin concurs de infracțiuni, conform prevederilor art.84 alin.(1) Cod penal, prin cumul total al pedepselor aplicate inculpatului Butuc Aurel just ia fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu executarea pedepsei într-un penitenciar de timp semiînchis.

În continuare, instanța de apel a reținut în privința stabilirii pedepsei lui Butuc Aurel că, prin aplicarea art.90 Cod penal, prima instanță a dat o apreciere eronată circumstanțelor cauzei și că prima instanță a individualizat greșit pedeapsa aplicată acestuia, fiind una prea blândă.

Verificând legalitatea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului Butuc Aurel, Instanța de apel a constatat că, prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.6, 7, 61, 75 Cod penal, sentința urmând a fi casată în această parte.

Instanța de apel a reiterat că, relevant este faptul că păstrarea ilegală a armelor și a munițiilor reprezintă un flagel socialmente periculos în întreaga lume, or, acesta conduce la comiterea altor infracțiuni, în special contra vieții și sănătății, contra securității publice, care se soldează cu urmări deosebit de grave. Sub acest aspect, este necesar de a fi întreprinse diverse măsuri, inclusiv de ordin juridic-penal, în vederea prevenirii și combaterii respectivului flagel, care devine din ce în ce mai pronunțat. Or, infracțiunea de tentativă de trecere peste frontiera vamală a Republicii Moldova a armamentului și a munițiilor, în scop de înstrăinare constituie o problemă gravă, resimțită atât la nivel național cât și internațional. Astfel, este necesar ca instituțiile abilitate cu funcții de prevenire și combatere a infracționalității să depună eforturi serioase și elocvente pentru contracararea traficului ilicit de armament și muniții.

Așadar, instanța de apel a considerat că anume pedeapsa sub formă de închisoare aplicarea prevederilor art.90¹ Cod penal este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunile comise de către inculpat, pedeapsa stabilită inculpatului este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social a faptelor comise de către acesta, cât și personalitatea inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul lui în viața socială, precum și cel dinainte și după săvârșirea infracțiunilor incriminate.

În lumina celor expuse, instanța de apel a considerat că la caz, Butuc Aurel recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.27, 248 alin.(3) Cod penal și art.290 alin.(1) Cod penal, urmează să execute pedeapsa definitivă în formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, stabilită prin sentința Judecătorei Hâncești, sediul Central din 07 decembrie 2020 în modul următor: Conform art.90¹ alin.(1) și (3) Cod penal, pedeapsa stabilită lui Butuc Aurel se suspendă parțial, astfel prima perioadă de 2 (doi) ani din pedeapsă urmează a fi executată în penitenciar de tip semiînchis, iar restul pedepsei de 2 (doi) ani se suspendă condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 (doi) ani. Conform art.90 alin.(6) lit. a) Cod penal, se obligă Butuc Aurel în perioada executării părții de pedeapsă suspendată condiționat să nu-și schimbe domiciliul sau reședința fără consimțământul organului competent.

În partea aplicării prevederilor alin.(5) al art.385 Cod de procedură penală, în cauza penală în privința lui Butuc Aurel, instanța de apel a reținut că: Potrivit sentinței Judecătorei Hâncești, sediul Central din 07 decembrie 2020: Termenul executării pedepsei lui Butuc Aurel s-a dispus de a fi calculat din data pronunțării prezentei sentinței - 07.12.2020, cu includerea în termenul de pedeapsă a duratei aflării lui Butuc Aurel în stare de arest preventiv începând

cu 03.09.2020, ora:09.20, până la data pronunțării prezentei sentințe -07.12.2020. Măsura preventivă sub formă de arest preventivă aplicată în privința lui Butuc Aurel, în conformitate cu prevederile art.195 Cod de procedură penală s-a dispus de a fi încetată de drept, cu eliberarea acestuia imediată de sub arest din sala de judecată.

În conformitate cu Raportul nr.7/D-523/21 din 17.11.2021 prezentat de directorul adjunct al Penitenciarului nr. 13 Chișinău, Saracuța Andrei, inculpatul Butuc Aurel s-a aflat în Penitenciarul nr.13 Chișinău – în perioada 11.09.2020-25.09.2020 fiind deținut în celula nr.60, cu 12 paturi, cu suprafața totală de 25,2 m², în perioada 25.09.2020- 07.12.2020 fiind deținut în celula nr.67, cu 6 paturi, cu suprafața totală de 8,7 m².

Conform art.225 alin.(4) Cod de executare, Norma de spațiu locativ stabilit pentru un condamnat nu poate fi mai mică de 4 m². Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat în nenumărate rânduri în practica sa, inclusiv instituită în cauzele contra Moldovei că, articolul 3 al Convenției consfințește una din cele mai fundamentale valori ale unei societăți democratice. Acesta interzice, în termeni absoluți, tortura și tratamentele sau pedepsele inumane ori degradante, indiferent de circumstanțe și de comportamentul victimei (cauza Mozer c. Republicii Moldova și Rusiei, 23 februarie 2016, § 117; cauza Rotaru c. Moldovei, 15 februarie 2011, § 30; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 62).

Instanța de apel a menționat că, potrivit art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, în cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv. Potrivit art.88 alin.(3) Cod penal, timpul aflării persoanei sub arest preventiv până la judecarea cauzei se include în termenul închisorii, calculându-se o zi pentru o zi.

Subsecvent, având în vedere jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, constatările organismelor internaționale privind condițiile de detenție în Penitenciarul nr.13-Chișinău, instanța întemeiat a admis integral cererea inculpatului privind constatarea încălcării drepturilor privind condițiile de detenție garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a dispus, în temeiul art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, pentru încălcarea drepturilor inculpatului privind condițiile de detenție, reducerea pedepsei stabilite, calculându-se 2 zile de închisoare pentru 1 zi de arest preventiv pentru perioada deținerii inculpatului Butuc Aurel în arest preventiv în Penitenciarul nr.13 Chișinău, din 11.09.2020 până la data de 07.12.2020, adică în total pe un termen de 87 zile.

Astfel, instanța de apel a constatat faptul detenției inculpatului Butuc Aurel în Penitenciarul nr.13 Chișinău în calitate de prevenit, în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în perioada de la 11.09.2020-07.12.2020, timp de 87 zile și a redus pedeapsa definitivă stabilită lui Butuc Aurel, cu 87 de zile pentru detenția în Penitenciarul nr 13 Chișinău, în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, timp de 87 de zile.

Cu privire la soarta corpului delict, instanța de apel a atestat că, la data de 16 mai 2023, prin intermediul poștei electronice a Curții de Apel Chișinău a parvenit un demers de la procurorul în Procuratura mun. Bălți, Natalia Bordei, prin care s-a solicitat ca pistolul de model CZ-75D Compact, calibrul de 9x19 mm, Luger cu nr. x, să fie transmis organului de urmărire penală care gestionează cauza penală nr. x, prin urmare, corpul delict: Pistolul „CZ 75 D COMPACT” cu nr. x (14 cartușe) care au fost ridicate prin ordonanța emisă în data de 03.09.2020, ce se află la păstrare în camera de păstrare a corpurilor delictive a DR Vest a IGPF al MAI, urmează a fi transmis organului de urmărire penală a Inspectoratului de Poliție Bălți pentru anexarea în calitate de corp delict la cauza penală nr. x, în cadrul căruia urmează a fi soluționată soarta acestuia.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs de către avocatul Dudulica Liubomir în numele inculpatului, care solicită casarea deciziei, cu menținerea sentinței primei instanțe.

5.1 În motivarea cererii de recurs avocatul Dudulica Liubomir în numele inculpatului invocă următoarele:

- în instanța de apel au fost invocate un șir de motive în critica apelului acuzării, ignorate total de către instanța de judecată: inculpatul și-a recunoscut vina sa și apărarea va evidenția doar circumstanțele care atenuază vinovăția acestuia. De asemenea urma să fie luate în considerație circumstanțele atenuante: recunoașterea integrală a vinovăției; contribuirea la descoperirea infracțiunii prin explicarea tuturor circumstanțelor cazului și elucidarea detaliilor; căința sinceră; recuperarea integrală și benevolă a prejudiciului cauzat; caracteristica pozitivă a inculpatului; personalitatea inculpatului;

- instanța de apel a constatat că prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.6, 7, 61, 75 Cod penal, raportat la prevederile art.90 Cod penal, respectiv, nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuază ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. În conformitate cu art.art.76, 77 Cod penal în privința inculpatului Butuc Aurel, nu au fost reținute careva circumstanțe atenuante sau agravante. Din materialele cauzei penale, instanța de apel reține că inculpatul Butuc Aurel anterior a fost atras la răspundere penală, antecedentul penal este stins. Instanța de apel a considerat că modalitatea de executare a pedepsei aplicate în privința inculpatului, nu este echitabilă în raport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile produse și rezonanța socială a acesteia. Mai mult, instanța de apel a specificat că, prima instanță și-a motivat dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei aplicate inculpatului menționând că dânsul se poate corija fără a executa real pedeapsa închisorii, ceea ce instanța de apel consideră că e o concluzie pripită și eronată, care nu poate fi menținută, însă, în final instanța de apel a concluzionat că la stabilirea pedepsei prima instanță nu a ținut cont în deplină măsură de prevederile menționate, eronat aplicând prevederile art.90 Cod penal, fapt ce urmează a fi corectat de către instanța de apel;

- părerea diferită a unui magistrat în privința faptului dacă o persoană merită mai mult sau mai puțin pedepsit, nu este un temei de casare a unei hotărâri, or fiecare magistrat este abilitat, competent și profesionist în exercitarea atribuțiilor de serviciu. Altfel, se creează o practică viciată de desconsiderare a opiniilor magistraților din instanțele ierarhic inferioare și ridică semne de întrebare asupra capacității profesionale a acestora;

- este exagerată și alogică interpretarea situației de fapt de către organul de urmărire penală referitor la contrabanda cu arme: calificarea în temeiul art.27, 248 alin.(3) Cod penal, s-a făcut doar în baza declarațiilor bănuitului, declarații fără logică, or intenția de a arunca un pistol peste râul Prut, ca metodă de contrabandă, sună absurd, nefiind stabilit unde urma să fie comisă infracțiunea și în ce mod urma să fie preluată din România arma de contrabandă și de cine. Mai mult, șansele de a ajunge arma pe celălalt mal al Prutului era aproape lipsă, lățimea albiei râului fiind prea mare ca să ajungă pe uscat arma aruncată. Alte probe sau argumente, în acest sens, nu au fost prezentate.

6. Referință a fost depusă de către procuror, care solicită a decide asupra admisibilității recursului declarat în partea aplicării prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, cu casarea parțială a deciziei în această parte și adoptarea soluțiilor ce se impun.

7. Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că, acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. XI alin.(3) al Legii nr.246 din 31.07.2023 în vigoare din 01 septembrie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la

data intrării în vigoare a prezentei Legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Totodată, din textul legii menționate, rezultă că procedura de judecare a recursurilor depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data în vigoare a acestei legi, urmează să fie efectuată conform noilor modificări introduse în prevederile Codului de procedură penală, în vigoare din 01 septembrie 2023.

Conform art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prevederile art.427 Cod de procedură penală stipulează temeiurile recursului, iar potrivit art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală – instanța de recurs dispune rejudecarea cauzei, în cazul constatării admiterii în proces a unor erori judiciare.

Reieșind din conținutul recursului declarat, avocatul Dudulica Liubomir face referință la erorile prescrise la art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel.

Analizând argumentele fixate în recursul ordinar, în raport cu materialele dosarului, completul de judecată conchide că, decizia instanței de apel urmează a fi desființată pe motivele invocate în recurs, or, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, aceasta este în drept să-l admită, cu casarea hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Potrivit jurisprudenței constante, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări. Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri nemotivate și contradictorii, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Completul de judecată constată că, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, din care considerente, nu se va expune referitor la aceste aspecte, avocatul inculpatului însă critica decizia instanței de apel în partea pedepsei aplicate.

Cu referire la pedeapsa aplicată, completul de judecată reține că, prin sentință - Butuc Aurel a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.27, 248 alin.(3) Cod penal, stabilindu-i-se pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Butuc Aurel a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.290 alin.(1) Cod penal și în conformitate cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală și art.82 Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Potrivit art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor aplicate, i s-a stabilit inculpatului Butuc Aurel o pedeapsă definitiv sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu executarea pedepsei într-un penitenciar de timp semiînchis.

În conformitate cu prevederile art.90 Cod penal, a fost suspendată lui Butuc Aurel condiționat executarea pedepsei cu închisoarea, cu stabilirea unui termen de probă de 2 (doi) ani, obligându-l pe condamnat: să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent; să participe la toate programele de consiliere.

Potrivit deciziei din 18 mai 2023, a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul procurorului, s-a casat sentința parțial, inclusiv din oficiu, în temeiul art.409 alin.(2) Cod de procedură penală și s-a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Butuc Aurel a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.27, 248 alin.(3) Cod penal și art.290 alin.(1) Cod penal, urmând să execute pedeapsa definitivă în formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, stabilită prin sentința Judecătoriai Hâncești, sediul Central din 07 decembrie 2020 în modul următor:

Conform art.90¹ alin.(1) și (3) Cod penal, pedeapsa stabilită lui Butuc Aurel, s-a suspendat parțial, astfel prima perioadă de 2 (doi) ani din pedeapsă urmând a fi executată în penitenciar de tip semiînchis, iar restul pedepsei de 2 (doi) ani, s-a suspendat condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 (doi) ani.

Completul de judecată reține că, fapta incriminată inculpatului a fost consumată la 03 septembrie 2020, când Butuc Aurel fiind implicat în trafic ilicit cu arme de foc și muniții aferente, deținând ilegal asupra sa un pistol de model „CZ 75 D COMPACT”, confecționat industrial la întreprinderea „Ceska zbrojovka a. s. Uhersky Brod” în anul 2012, de calibrul 9x19 mm, cu nr.x și 14 cartușe de calibrul 9x19 mm (9mm Luger, 9mm Parabellum), acționând cu scopul trecerii armei și a munițiilor ilegal peste frontiera vamală a Republicii Moldova, eludând controlul de frontieră pe segmental zonei verzi a frontierei amplasată de-a lungul frontierei pe uscat, prin ocolirea postului de frontieră Leușeni-Albița ce asigură trecerea autorizată peste frontiera de stat a persoanelor, mărfurilor și a mijloacelor de transport, a încercat să transporte ilegal peste frontiera de stat arma și munițiile indicate pe care le avea asupra sa.

În acest sens, completul de judecată reține că, potrivit art.10 Cod penal, legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale. Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv.

Astfel, conform art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală (***redacția până la modificările operate prin Legea nr.83 din 14.04.2023, în vigoare 02.08.2023***), inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă. Dacă pedeapsa prevăzută de lege este detențiunea pe viață, se aplică pedeapsa închisorii de 30 de ani.

Prin urmare, ținând cont de prevederile art.10 Cod penal și art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, completul de judecată reține că, pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.27, 248 alin.(3) Cod penal, pedeapsa maximă aplicată inculpatului Butuc Aurel nu poate depăși 2 (doi) ani închisoare, iar conform art.84 alin.(1) Cod penal, prin cumul total al pedepselor aplicate, **pedeapsa maximă ar putea constitui doar 3 (trei) ani.**

În pofida acestor prescripții legale, potrivit dispozitivului și descriptivului deciziei, stabilindu-i pedeapsa inculpatului Butuc Aurel, în condițiile beneficierei de reducere cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, instanța de apel (*pct. 4, 4.1 din decizie*), eronat i-a aplicat acestuia în baza art.art.27, 248 alin.(3) Cod penal și art.290 alin.(1) Cod penal, **pedeapsa definitivă sub formă de închisoarea pe un termen de 4 (patru) ani închisoare.**

Din considerentele expuse, completul de judecată reține că, la aspectul individualizării pedepsei penale, instanța de apel nu a ținut cont de toate circumstanțele în care a fost săvârșită

infrafracțiunea, nu a valorificat pe deplin criteriile generale și speciale privind individualizarea pedepsei conform prevederilor art.61, 75 Cod penal.

Referitor la aplicarea prevederilor art.385 Cod de procedură penală în privința inculpatului Butuc Aurel, completul de judecată reține că, instanța de apel în descriptiv a constatat că: „...*având în vedere jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, constatările organismelor internaționale privind condițiile de detenție în Penitenciarul nr.13-Chișinău, instanța întemeiat a admis integral cererea inculpatului privind constatarea încălcării drepturilor privind condițiile de detenție garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a dispus, în temeiul art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, pentru încălcarea drepturilor inculpatului privind condițiile de detenție, reducerea pedepsei stabilite, calculându-se 2 zile de închisoare pentru 1 zi de arest preventiv pentru perioada deținerii inculpatului Butuc Aurel în arest preventiv în Penitenciarul nr.13 Chișinău, din 11.09.2020 până la data de 07.12.2020, adică în total pe un termen de 87 zile. Astfel, se constată faptul detenției inculpatului Butuc Aurel în Penitenciarul nr. 13 Chișinău în calitate de prevenit, în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în perioada de la 11.09.2020-07.12.2020, timp de 87 zile, dispunând reducerea pedepsei lui Butuc Aurel cu 87 zile”.*

Analizând textul art.385 alin.(5) Cod de procedură penală (**redacția până la modificările introduse prin Legea nr.245 din 31.07.2023, în vigoare 22.08.2023**), rezultă că - în cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: *două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.*

În aceeași ordine de idei, completul de judecată constată că, contrar prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, instanța de apel în dispozitiv a redus cu 87 zile pedeapsa stabilită inculpatului Butuc Aurel, pentru perioada detenției în calitate de prevenit în Penitenciarul nr.13 Chișinău, calculându-se **1** zi de închisoare pentru 1 zi de arest preventiv.

Completul de judecată atestă că, instanța de apel, la aplicarea prevederilor art.385 alin. (5) Cod de procedură penală, eronat a interpretat prevederile legale menționate și a adoptat soluția de reducere a pedepsei inculpatului Butuc Aurel cu **87 zile** de zile.

În asemenea condiții, completul de judecată menționează că instanța de apel greșit a redus pedeapsa inculpatului Butuc Aurel cu **87 zile** de zile, deoarece pentru perioada de 87 de zile (11.09.2020-07.12.2020) de aflare în stare arest în Instituția penitenciară nr.13 Chișinău, la aplicarea prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, reducerea pedepsei stabilite, urmează a se calcula **2** zile de închisoare pentru **1** zi de arest preventiv.

Prin urmare, reieșind din faptul că încălcările specificate comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prescrise în art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului, cu casarea parțială a deciziei instanței de apel, în latura penală, în partea stabilirii pedepsei și în partea aplicării prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe corespunzător și în strictă conformitate cu prevederile legii penale și procesual-penale asupra tuturor circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei, să țină seama de cele invocate în prezenta decizie și nemijlocit de motivele casării acesteia, să înlăture omisiunile admise și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art.417 Cod de procedură penală.

8. Desființând decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2023 în latura penală, nu există temei legal de menținere a inculpatului în stare de arest, în prezenta cauză penală și prin urmare – Butuc Aurel urmează a fi eliberat din penitenciar, dacă nu execută

arest preventiv sau pedeapsă cu închisoare pe alte cauze.

9. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursul declarat de către avocatul Dudulica Liubomir în numele inculpatului, casează **parțial** decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2023, în cauza penală în privința lui **Butuc Aurel x**, în latura penală, în partea stabilirii pedepsei și în partea aplicării prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, și dispune rejudecarea cauzei în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, dispozițiile deciziei atacate se mențin.

Butuc Aurel x se eliberează imediat din penitenciar dacă nu execută arest preventiv sau pedeapsa cu închisoare, în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată în partea dispusă rejudecării, în rest este irevocabilă.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Eremciuc Ghenadie

Roic-Botezatu Lilia